

מדרשיר

תשרי תפילת הדרך

לימוד סדנאי לצוותי מורים במעגל השנה מבית "לב לדעת"

פתיחה: תחילת שנה היא כיצאה לדרך, למסע. מסע של גילוי ופליאה, מסע של למידה וצמיחה. כדרכה של יציאה לדרך, היא מלווה בתקוות ובתפילות שתהא זו דרך טובה ושנגיע בשלום ובשמחה למחוז חפצנו. הלימוד יעסוק בתפילת הדרך ובשיר "עולה בשביל" של אהרן רזאל. יצירת האווירה חשובה ביותר לכן נסדר את החדר באופן חגיגי. נכין שולחן ועליו מפה, רימונים, תפוחים ודבש, שיעטרו אותו. את הכיסאות נסדר במעגל ומאחוריהם שולחנות עליהם ניתן לעבוד. על שולחנות אלו נכין מראש דפים גדולים, וטושים עבים.

מפגש עם התפילה: נחלק למשתתפים את מילות התפילה ונאזין יחד לביצוע של [שלמה גרוניך](#) או לזה של [שי צברי](#) לתפילה זו.

בזוגות: נתחלק לזוגות ונבקש מכל זוג לקרוא שוב יחד את התפילה ולאחר מכן להפוך לזמן קצר לגרפיקאים ולכתוב בעימוד מיוחד את התפילה מחדש על דף ללא הוספה או השמטה של מילים. על העימוד לבטא את הקריאה של הזוג בתפילה. ניתן להסתפק בעימוד בלבד וניתן לתת את הדעת גם על צורת כתיבת המילים. (גדול, קטן, מודגש, נטוי וכדומה)

דיון במליאה: נפרוש ונציג את הדפים השונים במליאה ונערוך דיון קצר:

מה התחדש לכם תוך כדי העבודה?

איזו או אילו מילים בלטו מתוך התפילה, שאולי לא שמתם לב אליהם קודם?

מהו מחוז חפצך בשנה זו?

אילו אויבים ואורבים יכולים להיות בדרך בשנה זו?

בעיני מי את/ה רוצה למצוא חן השנה?

לאיזה חסד ורחמים את/ה זקוק/ה כדי להגיע למחוז חפצך?

מהי התפילה שאת/ה נושא/ת בתחילת שנת הלימודים על הדרך שאת/ה יוצא/ת אליה?

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו
ואלקי אבותינו, שתוליכנו
לשלום ותצדיקנו לשלום
ותדריכנו לשלום, ותסמכנו
לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו
לחיים ולשמחה ולשלום.
ותצילנו מכף כל אויב ואורב
ולסטים וחיזת רעות בדרך,
ומכל מיני פרעניות המתרגשות
לבוא לעולם, ותתננו לחן
ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני
כל ראינו, כי אל שומע תפלה
ותחנן אתה. ברוך אתה ה'
שומע תפלה:

תשרי | תפילת הדרך

למנחה: אם הקבוצה גדולה, כדאי לעשות את הדיון בקבוצות קטנות של 3-4 משתתפים. כדאי להנחות את המשתתפים לחשוב גם על הדרך האישית שלהם בכיתותיהם וגם על הדרך המשותפת כצוות בבית הספר כולו.

עולה בשביל: נחלק למשתתפים את מילות השיר 'עולה בשביל' שכתבו אהרן ואפרת רזאל [ונקשיב לו](#) בביצועם של אהרן רזאל ושולי רנד. השיר 'עולה בשביל' מהווה מעין 'תפילת דרך' אישית. תפילה על הדרך המשתנה והעולה, על החסדים והקשיים שבהם נתקל ההלך, ומעל הכל- התפילה לזכור שתמיד "בצל האל הנך".

כל יום אתה חכם מיום אתמול
מלא לבך וזכור למי הכל
לכל מקום שאדם הולך ימצא את תיקונו
אפילו איש פשוט מאד מוצא דרכו אצל קונו
ואם יבלו בגדיך סנדל שלרגליך
חמה האדמה ושוב נפקחת עין עצומה
ועדיין לא מצאת את הניגון אליו יצאת
אך יודע שבצל האל הנך
עומד מולך נשארתי פה לבד
ומבקש עשה שלא אפחד
זוכר ניגנו שנינו את השיר
עכשיו העיר ריקה ואתה
בצל האל הנך

כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם

עולה בשביל / אהרון ואפרת רזאל
עולה בשביל אותו מי יעצור
הליל ירד כוכב יתן לו אור
סלע יהיה מחסה בארץ עייפה
בכל מקום שבו תהיה בצל האל הנך
עלה נופל אותו מי יאסוף
הנחלים בדרך אל החוף
מנחל בדרך שתה ושלח את לחמך
בכל מקום שבו תהיה בצל האל תמיד הנך
ואם יבלו בגדיך סנדל שלרגליך
חמה האדמה ושוב נפקחת עין עצומה
ועדיין לא מצאת את הניגון אליו יצאת
אך יודע שבצל האל הנך
עוצר נושם הרוח מעליו
איבד דרכו וגם ריקים כיסיו
הכח לא נגמר בך, עייפו שרירי גופך
ומישהו מחזיק אותך בצל האל הנך

לאחר ההאזנה נבקש מהמשתתפים לקרוא שוב את השיר בקריאה שקטה ולבחור משפט אחד שהם רוצים דרכו לברך את שאר חברי הצוות עם תחילתה של השנה. נערוך סבב של ברכות בו כל אחד יקריא את המשפט שבחר ויסביר את ברכתו.

שנה טובה!

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו
ואלקי אבותינו, שתוליכנו
לשלום ותצדיקנו לשלום
ותדריכנו לשלום, ותסמכנו
לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו
לחיים ולשמחה ולשלום.
ותצילנו מכף כל אויב ואורב
ולסטים וחיזת רעות בדרך,
ומכל מיני פּרענויות המתרגשות
לבוא לעולם, ותתננו לחן
ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני
כל ראינו, כי אל שומע תפלה
ותחנן אתה. ברוך אתה ה'
שומע תפלה:

כל יום אתה חכם מיום אתמול
מלא לבך וזכור למי הכל
לכל מקום שאדם הולך ימצא את תיקונו
אפילו איש פשוט מאד מוצא דרכו אצל קונו
ואם יבלו בגדיך סנדל שלרגליך
חמה האדמה ושוב נפקחת עין עצומה
ועדיין לא מצאת את הניגון אליו יצאת
אך יודע שבצל האל הנך
עומד מולך נשארתי פה לבד
ומבקש עשה שלא אפחד
זוכר ניגנו שנינו את השיר
עכשיו העיר ריקה ואתה
בצל האל הנך

כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם

עולה בשביל / אהרון ואפרת רזאל

עולה בשביל אותו מי יעצור
הליל ירד כוכב יתן לו אור
סלע יהיה מחסה בארץ עייפה
בכל מקום שבו תהיה בצל האל הנך
עלה נופל אותו מי יאסוף
הנחלים בדרך אל החוף
מנחל בדרך שתיך ושלח את לחמך
בכל מקום שבו תהיה בצל האל תמיד הנך
ואם יבלו בגדיך סנדל שלרגליך
חמה האדמה ושוב נפקחת עין עצומה
ועדיין לא מצאת את הניגון אליו יצאת
אך יודע שבצל האל הנך
עוצר נושם הרוח מעליו
איבד דרכו וגם ריקים כיסיו
הכח לא נגמר בך, עייפו שרירי גופך
ומישהו מחזיק אותך בצל האל הנך